

NAGOVOR OB DNEVU MRTVIH

mag. Rastislav Vrečko - 28.10.2023

Ob dnevu spomina na mrtve se spominjamo tudi vseh , ki so morali dati svoja življenja, da imamo danes svojo domovino in da živimo v svobodi. Naša zgodovina se ne začne ne pred tridesetimi leti, ne pred osemdesetimi leti, temveč mnogo prej. Naši slovenski predniki so te kraje naselili že konec 6. stoletja. Tu so si poiskali svoj prostor pod svobodnim soncem, da bi tu mirno živeli. Že kmalu po prihodu so se naši predniki združili v Karantanijo in samostojno vladali s svojimi knezi in plemstvom. Ne glede na to, da so živeli izven meja in pod tujimi gospodarji, so naši predniki ohranjali svoj jezik in kulturo ter negovali svoje običaje. Tok zgodovine nas je pahnil najprej v I. svetovno vojno in nato še v za Slovence najtemnejše leto 1941, v II. svetovno vojno. Okupaciji treh napadalcev, ki so imeli namen naš narod zbrisati iz obličja zemlje, je sledil odpor. Zato je bila aprila 1941 ustanovljena Osvobodilna fronta, kmalu zatem pa tudi poveljstvo slovenskih partizanskih čet. Konec druge svetovne vojne so tako Slovenci dočakali na združenem slovenskem ozemlju, kot del zmagovite zavezniške koalicije. Ljudska in kasneje socialistična republika Slovenija je bila do leta 1991 del Jugoslavije, nato pa smo se Slovenci zopet uprli neenakosti in zatiranju ter stopili na pot samostojnosti. Junija 1991 je Slovenija postala samostojna država.

Čeprav nismo največji narod, imamo bogato in veliko zgodovino, na katero smo ponosni in se nam jo ni potrebno sramovati. Nikoli nismo nikogar napadli, nikogar nismo ogrožali, smo se pa vedno morali upirati večjim in naša država je nastala na dolgotrajnem uporu. Nismo se smo upirali samo nasilju, upirali smo se tudi za večje svobod pravice, enakopravnost in si jih tudi izborili. Tako kot državo oziroma domovino, ki jo imamo eno in je ena sama

in si je ne bomo pustili vzeti. Domovino in državo bomo imeli radi, tiski ki ima rad svojo domovino in rad vse svoje ljudi, svoj narod in svojo preteklost. Prihodnost se lahko gradi samo na resnici in spoštovanju, naša zgodovina pa ima naše vrednote, tovarišstvo, enakost, pravičnost, svobodo, za katere so se vedno boril naši predniki. Danes je dan, ko se spominjamo tistih, ki so leta med drugo svetovno vojno dali življenja za to, da imamo danes svojo državo in da živimo v svobodi, govorimo svoj jezik, delamo in ustvarjamo.

Tudi tukaj, v slovenskem zamejstvu, na tem kraju Obirsko, ki ga upravičeno štejemo med začetke koroškega odporniškega gibanja. Tu je bila ena prvih celic OF, žal novembra 1942 razkrita in uničena. Člani so bili usmrčeni na Dunaju, nekateri pa so padli v bojih na Rožu in drugod. V tem lepem okraju je ugasnilo 8 mladih življenj slovenskih partizanov. Trije padli partizani počivajo večno v Jelendolu, trije v Železni Kapli, dva, Anton Ročnik in Filip, imenovan borec Gorki, pa tukaj na obirskem pokopališču, pod tem lepim kamnitim spomenikom z vklesanim napisom:

PARTIZANOMA PADLIMA V BORBI PROTI FAŠIZMU 1941 – 1945

ANTON ROČNIK IN BOREC GORKI

Naj torej zaključim z nizkim poklonom vsem, ki so padli za svobodo našega, slovenskega življa v domovini in zamejstvu ter z izrazom spoštovanja in pripadnosti vrednotam, za katere so dali življenja.

Hvala jim!